

Protokół kontroli kompleksowej przeprowadzonej w placówce zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku pn. Dom Opieki „Wiejskie Klimaty”

Jednostka kontrolowana:

Dom Opieki „Wiejskie Klimaty”
Rzędziny 9A
72-003 Dobra

Podmiot prowadzący:

Dom Opieki „Wiejskie Klimaty” Krystyna Smoleń
Rzędziny 9A
72-003 Dobra

Osoba kierująca placówką:

Krystyna Smoleń – właścicielka placówki/dyrektor Domu Opieki „Wiejskie Klimaty”

Kontrolujący:

Dobrosława Woś – główny specjalista w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej, osoba kierująca zespołem,
Ewa Golińczak – główny specjalista w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej,
na podstawie upoważnienia Nr 26/2023 z dnia 27 grudnia 2023 r.
Kontrolerzy złożyli oświadczenia o braku okoliczności uzasadniających wyłączenie ich z kontroli.

(akta kontroli str. 1-3)

Data rozpoczęcia i zakończenia kontroli:

Kontrolę przeprowadzono w dniach 10-12 stycznia 2024 r.
Czynności kontrolne przeprowadzone zostały w siedzibie jednostki.
Kontrolowana jednostka oraz podmiot prowadzący powiadomione zostały o terminie przeprowadzenia kontroli, zgodnie z § 12 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2285).

(akta kontroli str. 4-5)

Przedmiot i okres kontroli:

Kontrolą objęto zagadnienia dotyczące standardu usług świadczonych przez placówkę określonych w art. 68, 68a, 68b i 68c ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r., poz. 901 z późn. zm.), w okresie od 1 stycznia 2023 r. do dnia zakończenia kontroli.

Ustaień zawartych w protokole dokonano na podstawie analizy przedłożonych dokumentów, informacji udzielanych przez dyrektora placówki, rozmów z mieszkańcami oraz oględzin Domu. Kontrola przeprowadzona została na podstawie *Programu kontroli kompleksowej w placówce zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku.*

(akta kontroli str. 6-14)

Sposób prowadzenia placówki zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku oraz obowiązujący standard podstawowych usług świadczonych przez placówkę określa ustawa o pomocy społecznej. Zgodnie z art. 22 pkt 10 ustawy do zadań wojewody należy kontrola ww. placówek, w zakresie standardów usług socjalno-bytowych i przestrzegania praw przebywających w nich osób, a także nad zgodnością zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z *Planem kontroli zewnętrznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie na 2024 r.*

Na podstawie decyzji Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 11 sierpnia 2017 r., znak: S-1.9423.2.4.2017.JJ podmiot uzyskał zezwolenie na prowadzenie placówki zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku i wpisany został do *Rejestru placówek* pod nr 21.

Poprzednia kontrola kompleksowa w Domu Opieki „Wiejskie Klimaty” w Rzędzinach przeprowadzona została w dniach 21-22 lutego 2019 r. W wyniku kontroli działalność placówki oceniono pozytywnie.

Ustalenia ogólne.

Dom Opieki „Wiejskie Klimaty” przeznaczony jest dla 34 osób niepełnosprawnych, przewlekle chorych lub osób w podeszłym wieku. Podstawą świadczenia usług w placówce jest *Umowa o świadczenie usług opiekuńczych* zawierana między podmiotem prowadzącym placówkę, a mieszkańcem i osobą wnoszącą opłatę za usługi. Przedmiotem umowy jest zapewnienie mieszkańcowi zakwaterowania połączonego ze stałą, całodobową opieką. Organizacja i działanie Domu, zakres świadczonych usług oraz struktura organizacyjna określone zostały w *Regulaminie organizacyjnym Domu Opieki „Wiejskie Klimaty” w Rzędzinach, Karcie Praw i Obowiązków Mieszkańca Domu Opieki „Wiejskie Klimaty” oraz Kodeksie Etycznym pracowników zatrudnionych w Domu Opieki „Wiejskie Klimaty” w Rzędzinach.*

Podczas kontroli w Domu przebywało 34 mieszkańców. Ustalono, że w okresie objętym kontrolą liczba mieszkańców w każdym miesiącu wynosiła od 31 do 34 osób, co jest zgodne z wydanym w tym zakresie zezwoleniem Wojewody Zachodniopomorskiego. Wszyscy mieszkańcy byli osobami pełnoletnimi.

(akta kontroli str. 15-55)

Z książki kontroli i przedłożonych dokumentów wynika, że w okresie od 1 stycznia 2023 r. do dnia kontroli w placówce przeprowadzone zostały dwie kontrole przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Policach.

(akta kontroli str. 56-69)

Usługi bytowe:

a) zapewnienie odpowiedniego miejsca zamieszkania i brak barier architektonicznych.

Dom Opieki „Wiejskie Klimaty” usytuowany jest w budynku dwukondygnacyjnym. Teren wokół placówki jest ogrodzony i zagospodarowany, droga dojazdowa i otaczające budynek aleje zostały utwardzone. W ogrodzie wyznaczone zostały miejsca do wypoczynku dla mieszkańców. Brama wjazdowa jest zamykana, a przy bramie zamontowano dzwonek.

Budynek wyposażony jest w windę. Ustalono, że urządzenie dopuszczone zostało do eksploatacji i podlega systematycznej kontroli (następny przegląd – sierpień 2024 r.). W trakcie kontroli dokonano weryfikacji sprawności windy. Schody wewnątrz budynku są szerokie i zabezpieczone poręczami. Placówka posiada sześć wejść, z których cztery pozbawione są barier architektonicznych. Szerokość ciągów komunikacyjnych oraz otworów drzwiowych przy pokojach mieszkalnych i pomieszczeniach ogólnodostępnych pozwala na swobodne poruszanie się osób na wózkach inwalidzkich oraz osób korzystających ze sprzętu ortopedycznego. Dom wyposażony został w system alarmu przeciwpożarowego.

Stwierdzono, że budynek i jego otoczenie pozbawione są barier architektonicznych.

Pomieszczenia ogólnodostępne.

Zgodnie z art. 68 ust. 5 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej placówka powinna posiadać pokój dziennego pobytu służący jako jadalnia oraz pomieszczenie pomocnicze do prania i suszenia.

Podczas oględzin ustalono, że w placówce znajduje się pokój dziennego pobytu z wyodrębnioną jadalnią oraz pomieszczenie pomocnicze do prania i suszenia. Wszyscy mieszkańcy Domu mają możliwość swobodnego korzystania z tych pomieszczeń.

Dodatkowo na terenie placówki znajduje się m.in. hol wyposażony w sofy, fotele i sprzęt tv, świetlica/kaplica, magazyn brudnej bielizny, magazyn czystej bielizny, magazyn środków opatrunkowych, magazyn opakowań, kuchnia z zapleczem, pomieszczenia socjalne i gabinet dyrektora.

Pokoje mieszkalne

Zgodnie z art. 68 ust. 4 pkt 3 oraz ust. 4a ustawy o pomocy społecznej placówka powinna zapewniać pokoje mieszkalne - nie więcej niż trzyosobowe, a w przypadku gdy pokój zajmują wyłącznie osoby leżące - pokój czteroosobowy. Pokój jednoosobowy powinien posiadać powierzchnię nie mniejszą niż 9 m², a pokoje wieloosobowe 6 m² w przeliczeniu na jednego mieszkańca. Pokój uznaje się za spełniający wymaganą normę jeśli odstępstwo od wymaganej powierzchni nie jest większe niż 5%.

W trakcie kontroli ustalono, że Dom zapewnia mieszkańcom 17 pokoi, w tym 2 pokoje jednoosobowe i 15 pokoi wieloosobowych, które wyposażone są w łóżka, szafy, stoły, krzesła i szafki nocne dla każdego z mieszkańców. Struktura pokoi wieloosobowych przedstawia się następująco:

- 13 pokoi dwuosobowych,
- 2 pokoje trzyosobowe.

Powierzchnia w pokojach jednoosobowych przypadająca na jednego mieszkańca wynosi od 15,2 m² do 15,4 m², w pokojach dwuosobowych od 6,2 m² do 9,5 m², natomiast w pokojach trzyosobowych od 6,2 m² do 9 m², co mieści się w normie określonej standardem. Stwierdzono, że wszystkie pokoje są odpowiednio wyposażone i posiadają wymaganą standardem powierzchnię.

Pomieszczenia sanitarne

Zgodnie z art. 68 ust. 5 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej placówka powinna posiadać jedną łazienkę dla nie więcej niż pięciu osób i jedną toaletę dla nie więcej niż czterech osób. Pomieszczenia te powinny być wyposażone w uchwyty ułatwiające osobom mniej sprawnym korzystanie z tych pomieszczeń.

W trakcie oględzin ustalono, że do dyspozycji mieszkańców pozostaje 18 łazienek, wyposażonych łącznie w 17 pryszniców najazdowych oraz 18 oczek wc. Przy aktualnej liczbie osób przebywających w placówce, na każde urządzenie kąpielowe i każde oczko wc przypadają 2 osoby. Łazienki wyposażone zostały w uchwyty ułatwiające osobom mniej sprawnym korzystanie z tych pomieszczeń.

Biorąc pod uwagę liczbę urządzeń sanitarnych w stosunku do liczby mieszkańców przebywających w placówce należy stwierdzić, że placówka zapewnia warunki zgodne z wymaganymi standardami. Ponadto stwierdzono, że w łazienkach znajdowały się niezbędne środki czystości, w tym: papier toaletowy, mydło, środki higieniczne, ręczniki, itd.

Podczas kontroli dokonano oględzin placówki – sporządzono *Protokół z oględzin obiektu – 12 stycznia 2024 r.*

(akta kontroli str. 70-81)

b) wyżywienie i organizacja posiłków.

Zgodnie z art. 68 ust. 6 pkt 1- 4 ustawy o pomocy społecznej placówka powinna zapewniać co najmniej 3 posiłki dziennie, w tym posiłki dietetyczne zgodnie ze wskazaniem lekarza; przerwę między posiłkami nie krótszą niż 4 godziny, przy czym ostatni posiłek nie powinien być podawany wcześniej niż o godzinie 18; dostęp do drobnych posiłków i napojów między posiłkami oraz możliwość spożywania posiłków w pokoju mieszkalnym, w razie potrzeby karmienie.

Z przedłożonej dokumentacji dotyczącej *Organizacji wyżywienia* wynika, że mieszkańcom zapewnia się dziennie 3 posiłki podstawowe (śniadanie, obiad i kolację). Posiłki wydawane są w następujących godzinach: śniadanie – 8.30, obiad – 14.30, kolacja – 18.30. Przerwy między posiłkami są nie krótsze niż 4 godziny. Placówka zapewnia również posiłki dodatkowe (drugie śniadanie – 11.30, podwieczorek – 16.30).

Posiłki przygotowywane są w kuchni działającej na terenie placówki przez 7 dni w tygodniu. Drobne produkty żywnościowe i napoje dostępne są dla mieszkańców przez całą dobę. Posiłki podawane są w jadalni. Istnieje również możliwość spożywania posiłków w pokojach mieszkalnych, a w razie potrzeby - karmienia. W dniach kontroli – 6 mieszkańców spożywało posiłki w pokoju, a 26 mieszkańców wymagało pomocy podczas jedzenia. Ustalono, że 10 mieszkańców korzysta z posiłków dietetycznych przygotowywanych zgodnie ze wskazaniem lekarza – dieta cukrzycowa.

(akta kontroli s. 82)

c) utrzymanie czystości.

Zgodnie z art. 68 ust. 6 pkt 6 ustawy o pomocy społecznej placówka powinna zapewnić sprzątanie pomieszczeń, w miarę potrzeb, nie rzadziej niż raz dziennie.

Utrzymaniem czystości w Domu zajmują się pracownicy placówki. Zgodnie z przedstawioną podczas kontroli informacją *Sprzątanie pomieszczeń* wszystkie pomieszczenia w placówce sprzątane są raz dziennie. Dom zabezpiecza niezbędne środki czystości.

(akta kontroli s. 83-84)

W trakcie oględzin ustalono, że pokoje mieszkańców, pomieszczenia sanitarne, pomieszczenia ogólnodostępne i pomieszczenia dodatkowe były czyste i wolne od nieprzyjemnych zapachów.

Usługi opiekuńcze.

Zgodnie z art. 68 ust. 1 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej opieka w placówce polega na świadczeniu przez całą dobę usług opiekuńczych zapewniających: udzielanie pomocy w podstawowych czynnościach życiowych i pielęgnację, w tym pielęgnację w czasie choroby, opiekę higieniczną, niezbędną pomoc w załatwianiu spraw osobistych, kontakt z otoczeniem oraz zgodnie z art. 68 ust. 3 pkt 3 ustawy - pomoc w zakupie odzieży i obuwia.

a) Pomoc w czynnościach życia codziennego i opieka higieniczna.

W dniach kontroli w placówce przebywały 34 osoby. Struktura wiekowa mieszkańców przedstawiała się następująco:

- od 51 roku życia do 60 roku życia – 1 osoba,
- od 61 roku życia do 70 roku życia – 1 osoba,
- od 71 roku życia do 80 roku życia – 6 osób,
- od 81 roku życia do 90 roku życia – 15 osób,
- od 91 roku życia do 100 roku życia – 11 osób.

Wśród mieszkańców Domu 30 osób porusza się przy pomocy sprzętu ortopedycznego, pozostałe osoby poruszają się samodzielnie.

W trakcie kontroli stwierdzono, że wszyscy mieszkańcy korzystają z pomocy przy kąpieli (bez względu na sprawność fizyczną), przy ubieraniu się – 27 osób, przy toalecie porannej i wieczornej – 26 osób. Dodatkowo wszyscy mieszkańcy korzystają z usług fryzjerskich, manicure/pedicure oraz pielęgnacji skóry. Na rzecz 28 mieszkańców świadczona jest profilaktyka przeciwoleżynowa. Ustalono, że kąpiel oraz zmiana ręczników i pościeli odbywa się raz w tygodniu (dodatkowo w miarę potrzeb). Podczas kontroli zapoznano się z następującymi dokumentami: *Zeszyt raportów codziennych (zdarzenia, pomiar ciśnienia, temperatury, saturacji, stolców)*, *Rejestr wagi mieszkańców*, *Karta opatrunków* i *Karta przyjętych płynów*. Podczas

analizy ww. dokumentów potwierdzono świadczenie na rzecz mieszkańców pomocy w czynnościach życia codziennego.

Na podstawie informacji *Opieka higieniczna* ustalono, że Dom zapewnia mieszkańcom podstawowe środki czystości i przybory toaletowe, w tym: mydło, szampon, proszek do prania, szczoteczki i pastę do zębów, szczotki do paznokci, obcinacze do paznokci, papier higieniczny, golarki i szczotki oraz grzebienie do włosów. Pozostałe przybory toaletowe zapewniają rodziny, zgodnie z preferencjami mieszkańców. Środki higieniczne wydawane są mieszkańcom przez opiekunki na bieżąco.

W Domu znajduje się pralnia i suszarnia, która obsługiwana jest przez pracownika Domu. Odzież mieszkańców prana jest przez rodziny lub przez placówkę, natomiast bielizna pościelowa prana jest na terenie Domu.

(akta kontroli s. 85-87)

b) Pielęgnacja, w tym pielęgnacja w chorobie.

W trakcie kontroli ustalono, że usługi pielęgnacyjne na rzecz mieszkańców, w tym pielęgnację w czasie choroby świadczą głównie opiekunki, pracujące w systemie zmianowym. Mieszkańcy pozostają również pod opieką pielęgniarek, które świadczą usługi bezpośrednio na terenie placówki.

Z przedstawionej podczas kontroli informacji dotyczącej *Pielęgnacja w chorobie* wynika, że na rzecz mieszkańców, w zależności od ich stanu zdrowia i sprawności ruchowej świadczone są usługi pielęgnacyjne polegające głównie na monitorowaniu temperatury ciała, pomiarze glikemii, monitorowaniu przyjmowania płynów i pokarmów, pomocy w karmieniu, profilaktyce przeciwoleżynowej, oklepywaniu mieszkańców, pielęgnacji kosmetycznej (balsamowanie, smarowanie, kremowanie), wykonywaniu inhalacji oraz podawaniu leków zgodnie z zaleceniem lekarza.

Dom dysponuje specjalistycznym sprzętem sanitarnym i rehabilitacyjnym, w tym: podnośnik dźwigowy, wózki specjalistyczne, wózki standardowe lekkie, taborety sanitarne, krzesła sanitarno-toaletowe (kąpielowe), koła przeciwoleżynowe, łóżka specjalistyczne z materacami przeciwoleżynowymi, stacjonarne rowerki rehabilitacyjne, wałki rehabilitacyjne oraz balkoniki.

(akta kontroli s. 93, 95)

c) Niezbędna pomoc w załatwianiu spraw osobistych.

Podczas kontroli ustalono, że pomocy w załatwianiu spraw osobistych udzielają głównie rodziny i bliscy mieszkańców. Niemniej jednak w przypadku takiej konieczności pomocy udzielają również pracownicy Domu. Obejmuje ona głównie pomoc w ustalaniu wizyt lekarskich, organizowanie spotkań z przedstawicielami sądu i notariuszami, udzielanie wsparcia w rozwiązywaniu spraw związanych z codziennym funkcjonowaniem w placówce oraz podtrzymywanie kontaktów z rodziną.

Dodatkowo ustalono, że w trakcie pobytu mieszkańców w Domu personel na bieżąco monitoruje stan ich zaopatrzenia w odzież i obuwie, które swoim bliskim dostarczają rodziny. Z przedstawionej podczas kontroli informacji *Pomoc w zakupie odzieży i obuwia* wynika, że w przypadku braku rodziny lub dużej odległości od miejsca jej zamieszkania istnieje możliwość udzielenia pomocy w wyposażeniu mieszkańców przez pracowników Domu. Zakupy rozliczane są na podstawie faktur. Podczas oględzin placówki stwierdzono, że mieszkańcy ubrani byli schludnie i czysto, odpowiednio do pory roku.

(akta kontroli s.88-89)

d) Kontakt z otoczeniem, organizacja czasu wolnego.

Placówka, dostosowując się do indywidualnych potrzeb mieszkańców, ich sprawności fizycznej, intelektualnej i stanu zdrowia, zapewnia kontakt z otoczeniem oraz organizuje im czas wolny.

Mieszkańcy mają do dyspozycji pokój dziennego pobytu i zagospodarowany ogród. Dom wyposażony jest w książki i sprzęt RTV. Organizowaniem czasu wolnego zajmują się pracownicy placówki.

Z przedstawionej informacji *Organizacja czasu wolnego/kontakt z otoczeniem* wynika, że na terenie Domu organizowane są imprezy urodzinowe i święta okolicznościowe (Wielkanoc, Boże Narodzenie), zajęcia muzyczne (wspólne śpiewanie, granie na instrumentach), zajęcia usprawniające pamięć (gry, zabawy) i gimnastyka ogólnorozwojowa. Ponadto placówka organizuje m.in. cykliczne koncerty muzyczne organizowane przez Zespół Państwowych Szkół Muzycznych im. Feliksa Nowowiejskiego w Szczecinie. Dom odwiedzają uczniowie ze Szkoły Podstawowej w Rzędzinach i Zespołu Szkół Salezjańskich, pracownicy Gminnego Centrum Kultury i Biblioteki filia w Rzędzinach oraz ksiądz z parafii w Buku. Rodziny i bliscy mieszkańców mogą spotykać się na terenie placówki.

(akta kontroli s. 90)

3. Świadczenie usług w zakresie zapewnienia dostępu do świadczeń zdrowotnych.

Zgodnie z art. 68 ust. 3 pkt 4 ustawy o pomocy społecznej placówka powinna zapewnić pomoc w korzystaniu ze świadczeń zdrowotnych.

Zgodnie z przedstawioną podczas kontroli informacją *Pomoc w korzystaniu ze świadczeń zdrowotnych* wszyscy mieszkańcy Domu zadeklarowani są do lekarza podstawowej opieki zdrowotnej. Dodatkowo wizyty lekarskie odbywają się na terenie Domu raz w tygodniu, w tym: badania mieszkańców, wystawianie skierowań, recept oraz zaleceń do pielęgnacji w czasie choroby. Pracownicy na bieżąco informują lekarza o ewentualnych zmianach w stanie zdrowia mieszkańców. Dom zapewnia również opiekę pielęgniarską, którą na rzecz mieszkańców świadczą 3 pielęgniarki.

W godzinach nocnych oraz w dni wolne od pracy mieszkańcy korzystają ze świadczeń zdrowotnych realizowanych w ramach opieki nocnej i świątecznej (MEDIKLINIKA w Policach). Natomiast w sytuacjach nagłego zagrożenia życia i zdrowia wzywane jest pogotowie ratunkowe.

Wizyty lekarzy specjalistów organizują głównie rodziny, jednak w sytuacjach tego wymagających Dom może zapewnić transport do lekarza i opiekę podczas wizyty bądź zorganizować transport medyczny. Gdy stan zdrowia mieszkańca tego wymaga wizyty lekarzy (np. psychiatry, psychologa, dermatologa) odbywają się na terenie placówki. Dom zapewnia również zaopatrzenie w podstawowe środki farmakologiczne. Wskazani przez mieszkańców członkowie rodzin na bieżąco informowani są o stanie zdrowia swoich bliskich.

Każdy z mieszkańców posiada indywidualną dokumentację medyczną, która zawiera m.in.: zaświadczenia o stanie zdrowia wydane przez lekarza rodzinnego, wypisy ze szpitala, karty informacyjne leczenia szpitalnego, listę przyjmowanych leków stałych oraz leków doraźnych. W celu dokumentowania zapewnienia mieszkańcom dostępu do świadczeń zdrowotnych w placówce prowadzona jest następująca dokumentacja: *Rejestr wizyt lekarskich, Rejestr konsultacji psychiatrycznych, Rejestr opatrunków, Rejestr wizyt pielęgniarki, Karta podanych płynów, Pomiar RR, Karta zmiany pozycji.*

Stwierdza się, że placówka umożliwia mieszkańcom korzystanie ze świadczeń zdrowotnych.

(akta kontroli s. 91-94)

4. Dokumentacja osób przebywających w placówce.

Zgodnie z art. 68a pkt 1 ustawy o pomocy społecznej podmiot prowadzący placówkę jest obowiązany prowadzić szczegółową dokumentację osób przebywających w placówce zawierającą:

a) umowę o świadczenie usług w placówce,

- b) dane identyfikacyjne osób przebywających w placówce, takie jak: imię i nazwisko, miejsce zamieszkania, numer PESEL lub numer dokumentu potwierdzającego tożsamość osoby w przypadku braku numery PESEL,
- c) imię i nazwisko opiekuna prawnego lub kuratora osoby przebywającej w placówce, jeżeli został ustanowiony,
- d) informacje dotyczące stanu zdrowia osoby przebywającej w placówce, w szczególności:
 - informacje o wydanych zaleceniach,
 - zalecenia lekarskie,
 - ewidencję przypadków korzystania ze świadczeń zdrowotnych na terenie placówki ze wskazaniem daty i zakresu tych świadczeń oraz danych świadczeniodawcy udzielającego świadczeń zdrowotnych,
 - ewidencję przypadków stosowania na terenie placówki przymusu bezpośredniego, ze wskazaniem daty i zakresu tego środka,
- e) dane kontaktowe, takie jak: adres zamieszkania i numer telefonu najbliższej rodziny, opiekuna prawnego lub innych osób wskazanych przez osobę przebywającą w placówce,
- f) postanowienia sądu opiekuńczego w przedmiocie udzielenia zezwolenia na umieszczenie w placówce – w przypadku osób ubezwłasnowolnionych całkowicie,
- g) zaświadczenie lekarza wskazujące zasadność ograniczenia osobom przebywającym w placówce możliwości samodzielnego opuszczenia terenu placówki,
- h) ograniczenia możliwości samodzielnego opuszczenia terenu placówki,
- i) orzeczenia sądu opiekuńczego dotyczące ograniczenia możliwości samodzielnego opuszczenia terenu placówki.

Umowy o świadczenie usług w placówce

Mieszkańcy przyjęci zostali do Domu Opieki „Wiejskie Klimaty” na podstawie *Umowy* zawieranej pomiędzy podmiotem prowadzącym placówkę a mieszkańcem i członkiem rodziny osoby przebywającej w placówce. W trakcie kontroli w Domu przebywały 3 osoby ubezwłasnowolnione całkowicie, w tym 2 osoby ubezwłasnowolnione w trakcie pobytu w Domu, które wyraziły zgodę na pobyt w Domu przed ubezwłasnowolnieniem.

Podczas analizy 17 akt osobowych mieszkańców, w tym 3 mieszkańców ubezwłasnowolnionych całkowicie i 8 mieszkańców przyjętych do placówki w okresie objętym kontrolą (dobór próby określony został w *Programie kontroli*) ustalono, że w przypadku 16 osób w dokumentacji znajdował się własnoręczny podpis mieszkańca na *Umowie*, co oznacza wyrażenie przez niego zgody na pobyt w placówce.

Natomiast w przypadku jednego ubezwłasnowolnionego całkowicie mieszkańca brak było postanowienia sądu opiekuńczego w przedmiocie udzielenia zezwolenia opiekunowi prawnemu na umieszczenie w placówce, co jest niezgodne z art. 68a pkt 1 lit. f ustawy o pomocy społecznej.

Jako przyczynę ww. nieprawidłowości dyrektor placówki wskazał brak wiedzy o konieczności wymagania od opiekuna prawnego postanowienia sądu opiekuńczego w przedmiocie udzielenia zezwolenia na umieszczenie w placówce w przypadku osób ubezwłasnowolnionych całkowicie. Skutkiem stwierdzonej nieprawidłowości jest przyjęcie do placówki mieszkańca bez wymaganej zgody sądu.

Dane identyfikacyjne osób przebywających w placówce oraz dane kontaktowe najbliższej rodziny oraz imię i nazwisko opiekuna prawnego

Na podstawie kontrolowanej dokumentacji stwierdzono, że podmiot prowadzący placówkę posiada dane identyfikacyjne osób w niej przebywających, dane kontaktowe do ich rodzin oraz imię i nazwisko opiekuna prawnego – w przypadku osób ubezwłasnowolnionych całkowicie. Podczas kontroli ustalono, że informacje w tym zakresie znajdują się w dokumentacji indywidualnej mieszkańców.

Dokumentacja dotycząca stanu zdrowia osoby przebywającej w placówce.

W trakcie czynności kontrolnych analizie poddano dokumentację dotyczącą stanu zdrowia osób przebywających w placówce. Stwierdzono, że w kontrolowanych aktach osobowych mieszkańców znajdują się informacje dotyczące ich stanu zdrowia, w tym m.in.: orzeczenia o niepełnosprawności, wykazy leków, karty informacyjne leczenia szpitalnego, wyniki konsultacji lekarskich, zaświadczenia lekarskie, wyniki badań.

Pozostała dokumentacja

Ustalono, że żadnemu z mieszkańców nie ograniczono możliwości samodzielnego opuszczania placówki.

W Domu prowadzona jest *Ewidencja przypadków korzystania ze świadczeń zdrowotnych realizowanych na terenie placówki.*

Z *Rejestru przypadków zastosowania przymusu bezpośredniego* wynika, że na terenie Domu nie stosowano dotychczas przymusu bezpośredniego.

Zgodnie z art. 68aa ust. 1 ustawy o pomocy społecznej od 1 stycznia 2024 r. *Podmiot prowadzący placówkę zapewniającą całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku prowadzi rejestr zgłoszeń o zdarzeniach nadzwyczajnych dotyczących osób przebywających w placówce.*

Z *Rejestru zgłoszeń o zdarzeniach nadzwyczajnych* wynika, że do dnia zakończenia kontroli na terenie placówki nie odnotowano zdarzeń nadzwyczajnych dotyczących osób przebywających w placówce.

(akta kontroli s. 133)

5. Umieszczenie w widocznym miejscu na budynku tablicy informacyjnej zawierającej informację o rodzaju posiadanego zezwolenia oraz numer wpisu do rejestru placówek zapewniających całodobową opiekę.

Zgodnie z art. 68a pkt 2 ustawy o pomocy społecznej podmiot prowadzący placówkę zapewniającą całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku jest obowiązany umieścić w widocznym miejscu na budynku, w którym prowadzi placówkę, tablicę informacyjną zawierającą informację o rodzaju posiadanego zezwolenia oraz numer wpisu do rejestru placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku.

Kontrola wykazała, że na budynku umieszczona została tablica zawierająca wymagane informacje, zgodne z art. 68a pkt 2 ww. ustawy.

6. Umieszczenie na tablicy ogłoszeń znajdującej się w widocznym miejscu w budynku, informacji dotyczących zakresu działalności prowadzonej w placówce oraz podmiotu prowadzącego placówkę.

Zgodnie z art. 68a pkt 3 podmiot prowadzący placówkę zapewniającą całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku jest obowiązany umieścić na tablicy ogłoszeń znajdującej się w widocznym miejscu w budynku, w którym prowadzi placówkę, informacje dotyczące:

- a) zakresu działalności prowadzonej w placówce,
- b) podmiotu prowadzącego placówkę, w tym informacje o siedzibie lub miejscu zamieszkania podmiotu,
- c) numeru placówki w rejestrze placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku,
- d) numerów alarmowych,
- e) danych teleadresowych organów, właściwych miejscowo instytucji i organizacji działających w zakresie wolności i praw człowieka oraz instytucji kontrolnych, w szczególności:

- Rzecznika Praw Obywatelskich,
- Rzecznika Praw Pacjenta,
- państwowego powiatowego inspektora sanitarnego,
- właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego,
- właściwego ze względu na miejsce położenia placówki ośrodka pomocy społecznej,
- prokuratury rejonowej,
- sądu opiekuńczego.

Podczas wizytacji placówki stwierdzono, że na tablicy ogłoszeń umieszczonej w widocznym miejscu w budynku, znajdują się wymagane informacje, zgodne z art. 68a pkt 3 ww. ustawy.

7. Struktura zatrudnienia i kwalifikacje osób zatrudnionych w placówce.

Zgodnie z art. 68a pkt 5 ustawy o pomocy społecznej podmiot prowadzący placówkę zapewniającą całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku jest obowiązany zapewnić, aby osoby wykonujące czynności opiekuńcze świadczyły pracę na podstawie umowy o pracę lub innej umowy w wymiarze nie mniej niż 1/3 pełnego wymiaru czasu pracy na jedną osobę przebywającą w placówce, nie mniej niż w wymiarze 4,5 pełnego wymiaru czasu pracy. Podmioty prowadzące placówki całodobowej opieki, które uzyskały zgodę na ich prowadzenie przed 1 stycznia 2020 r. zatrudniały pracowników wykonujących czynności opiekuńcze od dnia 1 czerwca 2022 r. do dnia 31 maja 2023 r. w wymiarze nie mniejszym niż 1/4 pełnego wymiaru czasu pracy na jedną osobę przebywającą w placówce (podstawa prawna: ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o ochronie zdrowia psychicznego – Dz. U. z 2019 r. poz. 1690 z późn. zm.).

Od 1 czerwca 2023 r. przepis art. 68a pkt 5 ustawy o pomocy społecznej obowiązuje w podstawowym brzmieniu tj. placówka zatrudnia osoby wykonujące czynności opiekuńcze w wymiarze nie mniej niż 1/3 pełnego wymiaru czasu pracy na jedną osobę przebywającą w placówce, nie mniej niż w wymiarze 4,5 pełnego wymiaru czasu pracy, a czas pracy osoby fizycznej prowadzącej placówkę, spełniającej warunki dotyczące wymaganych kwalifikacji, zalicza się w wymiarze 1/2 pełnego wymiaru czasu pracy, a w przypadku prowadzenia więcej niż jednej placówki zalicza się w wymiarze 1/2 pełnego wymiaru czasu pracy tylko w jednej placówce.

W przypadku kontrolowanej placówki wymagany wymiar zatrudnienia wynosi 11,33 etatów. W dniach przeprowadzania kontroli w Domu Opieki „Wiejskie Klimaty” poza przedsiębiorcą prowadzącym placówkę zatrudnionych było 11 osób do wykonywania czynności opiekuńczych, w tym 8 osób zatrudnionych na podstawie umów cywilno-prawnych (umów zlecenia) oraz 3 osoby zatrudnione w ramach działalności gospodarczej. Czas pracy osób zatrudnionych na podstawie umów zlecenia ustalono na podstawie grafików miesięcznych, natomiast osób zatrudnionych w ramach działalności gospodarczej na podstawie oświadczenia dyrektora placówki. Ustalono, że łączna liczba godzin świadczonej pracy w grudniu 2023 r. związanej z wykonywaniem czynności opiekuńczych, wynikająca z grafików pracy oraz oświadczenia dyrektora odpowiada wymiarowi 16,4 etatu (umowa zlecenie – 13,8 etatu oraz działalność gospodarcza – 2,6 etatu). Należy zatem stwierdzić, że łączny wymiar zatrudnienia wszystkich osób świadczących usługi opiekuńcze, w odniesieniu do liczby osób przebywających w placówce spełniał wymogi standardu.

Zgodnie z art. 68a pkt 4 ustawy o pomocy społecznej podmiot prowadzący placówkę zapewniającą całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku jest obowiązany zapewnić wykonywanie czynności opiekuńczych przez osoby posiadające kwalifikacje niezbędne do wykonywania zawodu lekarza, pielęgniarki, położnej, ratownika medycznego, opiekuna w domu pomocy społecznej, opiekuna osoby starszej,

asystenta osoby niepełnosprawnej, opiekunki środowiskowej, opiekuna medycznego albo osoby posiadające udokumentowane co najmniej 2-letnie doświadczenie zawodowe polegające na świadczeniu usług opiekuńczych osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku oraz ukończone szkolenie z zakresu udzielania pierwszej pomocy. Podmioty prowadzące placówki całodobowej opieki, które uzyskały zgodę na ich prowadzenie przed 1 stycznia 2020 r. są obowiązane zatrudniać osoby posiadające ww. kwalifikacje od dnia 1 czerwca 2023 r.

Podczas czynności kontrolnych sprawdzono kwalifikacje pracowników zatrudnionych w placówce. Ustalono, że osoby wykonujące czynności opiekuńcze spełniają następujące wymagania określone w art. 68 a pkt 4 ustawy o pomocy społecznej:

- kwalifikacje w zawodzie pielęgniarka – 1 osoba,
- udokumentowane co najmniej 2-letnie doświadczenie zawodowe polegające na świadczeniu usług opiekuńczych osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku oraz ukończone szkolenie z zakresu udzielania pierwszej pomocy – 4 osoby.

Pozostałe osoby wskazane w pkt 1, 2, 7, 9, 10 i 11 zestawienia *Informacja o pracownikach placówki Dom Opieki Wiejskie Klimaty w Rzędzinach (wg stanu na dzień: 10.01.2024 r.)* nie posiadają kwalifikacji określonych w art. 68a pkt 4 ustawy o pomocy społecznej. Jako przyczynę wskazanej nieprawidłowości dyrektor placówki wskazał dużą rotację pracowników oraz fakt, że przepisy określające kwalifikacje pracowników zatrudnionych w kontrolowanej placówce weszły w życie dopiero od 1 czerwca 2023 r. Podczas kontroli nie stwierdzono, aby wskazana nieprawidłowość wpłynęła na jakość świadczonych usług w placówce.

(akta kontroli s. 134-139)

8. Przestrzeganie praw mieszkańców.

Prawa mieszkańców przebywających w placówce określone zostały *Regulaminie organizacyjnym Domu Opieki „Wiejskie Klimaty” w Rzędzinach, Karcie Praw i Obowiązków Mieszkańca Domu Opieki „Wiejskie Klimaty” oraz Kodeksie Etycznym Pracowników zatrudnionych w Domu Opieki „Wiejskie Klimaty”*. Z przedmiotowych dokumentów wynika, że mieszkaniec ma prawo do intymnego i godnego życia, należytego traktowania przez pracowników i innych mieszkańców placówki oraz współdecydowania w sprawach dotyczących własnej osoby. Pracownicy zobowiązani są do przestrzegania i szanowania praw mieszkańców w zakresie niezależności, prywatności, dokonywania wyboru, samorealizacji, poufności wszystkich informacji i godnego przeżywania starości.

Podczas wizytacji stwierdzono, że personel odnosi się do mieszkańców z szacunkiem. W placówce panowała miła i domowa atmosfera. Podczas oględzin Domu przeprowadzono rozmowy z kilkoma mieszkańcami oraz przedstawicielem rodziny mieszkańca. Osoby, z którymi rozmawiano, nie wniosły uwag do poziomu świadczonych usług. Mieszkańcy wyrazili zadowolenie z pobytu w Domu i współpracy z personelem.

Za prawidłowe funkcjonowanie placówki odpowiada właściciel placówki.

W wyniku przeprowadzonej kontroli działalność placówki Dom Opieki „Wiejskie Klimaty” w Rzędzinach oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

Na tym kontrolę zakończono i odnotowano w książce kontroli pod pozycją nr 8.

Przed podpisaniem protokołu kontroli, kontrolowany może zgłosić zastrzeżenia na piśmie co do jego treści, w ciągu 7 dni od daty otrzymania do podpisu.

Odmowa podpisania protokołu powinna być poprzedzona złożeniem pisemnych wyjaśnień przyczyn odmowy, co nie stanowi przeszkód do wszczęcia postępowania pokontrolnego.

Protokół sporządzono w dniu 29 lutego 2024 r. w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których egzemplarz oznaczony nr 1 pozostaje w jednostce kontrolowanej.

Miejscowość i data podpisania protokołu

.....
Kierownik
jednostki kontrolowanej

.....
Kontrolujący

Oświadczam, że w dniu zostałem/łam zapoznany z treścią protokołu oraz otrzymałem/łam jeden jego egzemplarz.

.....
Kierownik jednostki kontrolowanej

- właściwe podpisy na oryginale -